



# ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

## අති විශේෂ

අංක 1947/26 - 2015 දෙසැම්බර් මස 29 වැනි අගහරුවාදා - 2015.12.29

(රජයේ බලයිට ප්‍රකිද්ධ කරන ලදී)

### I වැනි කොටස: (I) වැනි ජ්‍යෙෂ්ඨ - සාමාන්‍ය රජයේ නිවේදන

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා කැඳිනව් මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබේ ඇති අතර, එය 2014 ඔක්තෝබර් මස 16 වන දින සිට ත්‍රියාත්මක වේ. දිරිස කාලීන ජාතික අවශ්‍යකාවයක් ව පැවති මෙම ප්‍රතිපත්තිමය ඉදිරි සැලැස්ම, ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව තුළ ජාතික හා පළාත් බලධාරීන්ට හා අනෙකුත් අදාළ පාර්ශවකරුවන්ට එය ත්‍රියාවත නැඟීමට අවශ්‍ය මාස්තෝපල්පනය සපයනු ඇත.

අනුර ජයවිතුම,

ලේකම්,

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය මෙවදා අමාත්‍යාංශය.

2015 දෙසැම්බර් මස 23 වන දින,  
සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය මෙවදා අමාත්‍යාංශය,  
අංක 385, පූර්ණ බද්ධීගම වීමලවාය හිමි මාවත,  
කොළඹ 10.

පූර්විකාව

ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රජා සෞඛ්‍යයට වැදගත් එන්නත් මගින් ව්‍යක්තා ගත හැකි රෝග විලින් තොර රටක් බිජි කිරීමේ දැක්මෙන් යුතුව රටේ සියලුම ප්‍රතිශක්තිකරණය ලබා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය පුද්ගලයන්ට අවශ්‍ය ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවන් ලබා දීම සඳහා පුදුසු පරීසරයක් සහතික කිරීමේ ජාතික මෙහෙර විෂයයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා කැඳිනව් මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබේ ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව මානව සංවර්ධනයෙහි කැපී පෙනෙන දියුණුවක් ලබා ඇති අතර 2014 මානව සංවර්ධන දරුණුක වාර්තාවට අනුව ශ්‍රී ලංකාව 73 වන ස්ථානයට පත් වෙමින් දකුණු ආසියානු කළාපයේ පුරුම ස්ථානයට පත්ව ඇති අතර මෙරට ඇතැම් සෞඛ්‍ය දරුණුකයන් ලොව දියුණු රටවල් හා සැසදිය හැකි මෙවමක පවතී. විශේෂයෙන් ලදුවත්, කුඩා දරුවත්, ගරහනි කාන්තාවන් හා පොදුවේ සමස්ථ ප්‍රජාවම ආවරණය කර ගනිමින් පුද්ගල්ව විසිරුණු ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනද විභිංජි ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. ගණාන්තමක මෙන්ම සුරක්ෂිත එන්නත් වල පැවැත්ම, කාර්යක්ෂම සේවා සැපයුම, එන්නත් සුදුසු උෂ්ණත්වයේ පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව, එවා නිසි වෙළාවට සේවා පද්ධතිය තුළ බෙදා හැරීම, රෝග පතනය හා අභිජන බලපෑම් මත පදනම් ව එම එන්නත් හැඳුන්වා දීම, ප්‍රතිශක්තිකරණ සුරක්ෂිතතාව හා කාර්යක්ෂමතාව ඇති කිරීම යනාදී ප්‍රධාන අංශයන් සැලසුම් කිරීම හා කළමණාකරණය කිරීම අරමුණු කොට ගත් මෙම වැඩ පිළිවෙළ මගින් ජනතාවට තොම්ලයේ සේවා සපයන මතාව ස්ථාපිත වූ සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා දීම ප්‍රධාන අරමුණ වන අතර ඒ තුළින් ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩ සටහන තවදුරටත් උපරිම එලදායීතාවයකින් හා කාර්යක්ෂමතාවයකින් සිදු කිරීමට එහි ඇනුමතව ඇති සියලුම අංශ අපේක්ෂිත මට්ටමක පවත්වා ගැනීමටත් රාජ්‍ය අංශයේ තීදිහස් ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාව ගක්තිමත් කරන අතරම පුද්ගලික අංශය මගින් ලබා දෙන සේවාවන් හි ගණාන්තමක බව හා ප්‍රමිතිය සහතික කිරීමට නිසි කුමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීමටත් මෙම ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය මගින් අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත.



## ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය

2014

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාව

වර්ෂ 2014 ඔක්තෝබර් මස 16 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කරන ලදී.

### පසුබිම

සියලු පුරවැසියනට ප්‍රතිගක්තිකරණය ලබාදීම සහතික කිරීමේ අධිකාරී බලය හා වගකීම අදාළ රජය සතුය. මේ සඳහා ලොවපුරා විවිධ රටවල, ස්වාධීන වූ කළේ පවත්නා හා කාර්යක්ෂම ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන ද රටට විශේෂිත වූ එන්නත් මගින් වළක්වා ගත හැකි රෝග නිවාරණය කිරීමේ අරමුණු කර ගොඩනැගැවති. මේ වන විට සැම එන්නත් සඳහාම ගැහැල ප්‍රතිගක්තිකරණ ආවරණයක් ලබා ගැනීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන විශේෂය ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපිතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනින් (EPI) ආවරණය කරනු ලබන එන්නත් මගින් වළක්වා ගත හැකි රෝගයක් වාර්ෂික පතනය (Incidence) ඉතාමත් අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට හැකි වී ඇත.

දැනාත්මක මෙන්ම සුරක්ෂිත එන්නත්වල පැවැත්ම, කාර්යක්ෂම සේවා සැපයුම, එන්නත් සුදුසු උෂ්ණත්වයක පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව (ධින දාමය/cold chain) සහ එවා තිසි වේලාවට සේවා පද්ධතිය තුළ බෙදා හැරිම, (මනා සංවිධානය/Logistics), රෝග පතනය හා අනිතකර බලපෑම මත පදනම්ව නව එන්නත් හඳුන්වා දීම, ප්‍රතිගක්තිකරණ සුරක්ෂිතතාවය හා කාර්යක්ෂමතාව ආවේණිකය, දක්ෂ පුහුණු සෞඛ්‍ය කාර්ය මෙශ්‍යවලය සේවාව, පර්යේෂණ, ප්‍රමාණවත් අරමුදල් පැවතීම, උද්දේශනය (advocacy), කර්යක්ෂම සහන්තිවේදනය සහ වැඩසටහන සැපුම් කිරීම හා කළමනාකරණය රටක මනාව ක්‍රියාත්මක වන ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනක ප්‍රධාන අංග වේ.

රටකට ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනට ඇතුළත් විය යුතු ඉහතින් සඳහන් කළ සියලුම අංග අජේක්ෂණ මට්ටමක පැවතීම තුළින් එහි අරමුණු සහ අනිමතාරථ උපරිම ලෙස පාළා කර ගැනීම සහතික කිරීම වේ.

මිට අමතරව, ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය රටේ අනෙකුත් අදාළ ප්‍රතිපත්තින් සමග සලකා බැලීය යුතු අතර එය සාධක සහ ආචාර්යරීම මත පදනම් වූ ද, සමානාත්මකාවය, රාජ්‍ය හා පෙළද්ගලික දායකත්වයේ වැදගත්කම හඳුනා ගන්නා වූ ද බහු ක්ෂේත්‍ර සහ බහු විෂයන් අන්තර්ගත ප්‍රතිපත්තියක් විය යුතු ය.

### ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන

ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනට ඇතුළත් සියලුම එන්නත්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කම්ටුව මගින් අනුමත ප්‍රතිගක්තිකරණ කාලසටහනකට අනුව සකස් කර ඇත. ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනට ඇතුළත් විය යුතු එන්නත් වර්ග සහ එය ලබාදිය යුතු වයස් සීමාවන්, පදනම් වනුයේ අදාළ රෝගය මගින් සමාජයට ඇතිවන අනිතකර බලපෑම (disease burden), අවශ්‍ය මුළුමය ප්‍රතිපාදන සැපයීමේ හැකියාව, එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව සහ එමගින් ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහනේ අජේක්ෂණ අරමුණු කොතරම් දුරට සාක්ෂාත් කරගත හැකිවේද යන කරුණු මතය.

අධි අවදානම්/අවධානමට ලක්විය හැකි කාණ්ඩ සඳහා වූ ප්‍රතිගක්තිකරණය (ප්‍රතිගක්තිය උග්‍ර පුද්ගලයන්, නොමේරු ලදුරුවන්, ගරහනී මවරුන්, වෘත්තිය රෝගවලට නිරාවරණය වීමේ අවදානම ඇති පුද්ගල කණ්ඩායම්) සහ විශේෂ අවස්ථාවලදී සිදුකරන ප්‍රතිගක්තිකරණය (ආපදා අවස්ථාවලදී, වසංගත අවස්ථාවන්හිදී, සංවාරයේ යෙදෙන්නන් රෝගවලට නිරාවරණය වීමේ අවදානම, පෙර ප්‍රතිගක්තිකරණයෙන් පසු අතුරු ආබාධයන්ට ලක්වූ කාණ්ඩ) ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන් අත්‍යවශ්‍ය අංගයන් වේ. මෙම අවදානමට ලක්විය හැකි කාණ්ඩ එන්නත් මගින් වළක්වා ගත හැකි රෝග විළින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විශේෂ එන්නත් හා එන්නත් කාලසටහන් තිරේදේ කරනු ඇත.

ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැවැම අදාළ සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ වගකීම පෙරදුරිව සිදු කරනු ලබන අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියකි. බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කම්ටුව (NACCD), වසංගත රෝග විද්‍යා අංශය, ජාතික ඔශ්‍යභා නියාමන අධිකාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාලය (Family Health Bureau), සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාලය (Health Education Bureau), වෛද්‍යා පර්යේෂණ ආයතනය (Medical Research Institute), ශික්ෂණ හා පුහුණු ආයතන, අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍ර, පෙළද්ගලික සෞඛ්‍ය

සේවා ආයතන, වෛද්‍ය වෘත්තීමය ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල සහ අන්තර්ජාතික සංවිධාන (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය/WHO, එක්සත් ජාතීන්ගේ ලමා ආරක්ෂණ අරමුදල/Unicef GAVI, සහ වෙනත්) යන සංවිධාන මෙම ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා දායක වේ.

ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන පූඩ්ල්ව පැතිරුණු සේවා ජාලයක් ඔස්සේ තම සේවාව මහජනතාවට පහසුවෙන් ලබා දීම සහතික කරයි. මහජනතාවගෙන් බහුතරය තම ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා අවශ්‍යතා ලබාගනු ලබන්නේ රාජ්‍ය අංශය තුළිනි. පූඩ්ල්ව සහ කිහිපය තුළ පොද්ගලික අංශයේ ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවන් වල කුමාණුකුල වර්ධනයක්, විශේෂයෙන් නාගරික ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව සිදුව ඇත.

රාජ්‍ය අංශයේ නිදහස් ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සහතික කරන අතර වඩා කාර්යක්ෂම ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවන් ලබා ගැනීම කෙරෙහි පොද්ගලික අංශයේ දායකත්වයේ වැදගත්කම ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙලෙස රාජ්‍ය මෙන්ම පොද්ගලික අංශයෙන් ලබා දෙනු ලබන ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවන් වල එලදායිතාව, සුරක්ෂිතතාවය හා ගුණාත්මක ප්‍රමිතිය සහතික කිරීමට නිසි පාලන කුම්වේදයක් ජ්‍යෙෂ්ඨ කිරීම වැදගත්ය.

ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන සඳහා වූ වියදුම්න් 90% කටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකා රජය දරනු ලබයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මූල්‍යමය ස්ථාවරතාවය සඳහා වූ පූඩ්ල් සාක්ෂියකි. දැනට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, GAVI සහ Unicef යන ආයතන රටේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනට මූල්‍යය දායක්තවය ලබා දෙන ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන වේ. නව එන්නත් හා වඩා සුරක්ෂිත එන්නත් කාක්ෂයක් හඳුන්වාදීම ඇතුළුව අනාගතයේ දී ව්‍යාප්ත වන ප්‍රතිශක්තිකරණ ක්‍රියාවන් සඳහා මූල්‍යමය දායකත්වයේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් අවශ්‍ය වේ.

#### ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිඵලන්තියේ දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රජා සෞඛ්‍යයට වැදගත්, එන්නත් මගින් වළක්වා ගත හැකි රෝග වලින් තොර රටක් වීම.

#### ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිඵලන්තියේ මෙහෙවර

රටේ සියලුම ප්‍රතිශක්තිකරණයට යෝග්‍ය ප්‍රදේශයන්ට අවශ්‍ය ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවන් ලබා දීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් සහතික කිරීම.

#### ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිඵලන්තියේ අනිමතාර්ථය

කළුපිය හා ගෝලිය අවශ්‍යතාවයනට අනුකූලව ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන මගින් නිර්ණය කරනු ලබන රටට අදාළ වූ එන්නත් මගින් වළක්වා ගත හැකි රෝග වලින් සියලුම ප්‍රවැසියන් ආරක්ෂා කිරීම.

#### අරමුණු

1. කල් පවත්නා හා සමානාත්මකතාවය මත පදනම් වූ ගුණාත්මක ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාවක පැවැත්ම සහ මූල්‍යමය ලෙස දැරිය හැකි බව සහතික කිරීම.
2. ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා මත එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් කල් පවත්නා හා සමානාත්මකතාවය මත පදනම්ව හාවිතය තුළින් ප්‍රජා සෞඛ්‍යයට වැදගත් එන්නත් මගින් වළකා ගත හැකි රෝග වලින් තොර වූ රටක් බවට පත් කිරීම.
3. විද්‍යාත්මක සාක්ෂි මත පදනම් වූ වඩාත් උවිත නව එන්නත් හඳුන්වා දීම සහතික කිරීම.
4. සියලු සේවාදායකයන් විසින් මනා අධික්ෂණය, ඇගයීම, තොරතුරු කළමනාකරණය හා පර්යේෂණ මත පදනම්ව ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීම සහතික කිරීම.
5. ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මූල්‍යමය ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම.
6. ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ පැවැත්ම හා සුරක්ෂිත හාවය සඳහා සැමගේ සහාය, ප්‍රවර්ධනය හා දැනුවත් බව තහවුරු කිරීම.
7. සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වය මගින් ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ ප්‍රතිඵලන්තිය විධිමත් ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම.

අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා කුමෝපායයන්

**අරමුණු 1 - ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවා**

කල් පවත්නා හා දැරිය හැකි වූ ගුණාත්මක ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවක පැවැත්ම හා මුළුමය ලෙස දැරිය හැකි බව සහතික කිරීම.

- 1.1 පුරවැසියන්ගේ හා ප්‍රජාවේ මූලික අයිතිවාසිකම වලට අනුකූලව හා වලංගු වැඩිසටහනේ ව්‍යාප්තික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන (EPI) මගින් නිරද්ධීත සියලු එන්නත් අදාළ වයස් සීමාවන් තුළ අවම අවශ්‍යතාවය ලෙස ලබා දීම අනිවාර්ය වේ.
- 1.2 ප්‍රජාව උදෙසා ලබා දෙන සියලු ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවන් සමානාත්මකවය හා මුළුමය වගයෙන් දැරිය හැකි පදනම මත විය යුතු ය.
- 1.3 ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන මගින් සපයනු ලබන සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවා දීප ව්‍යාප්තික සෞඛ්‍ය සේවා ජාලයක් මස්සේ සියලුම ශ්‍රී ලංකික පුරවැසියන්ට ලබා ගත හැකි පරිදි ලබා දීම යුතු ය.
- 1.4 රටේ සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණය හා සම්බන්ධ කටයුතු වල යුද තීරණ ගැනීමේ බලය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සතුය. ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන කාක්ෂණික ඇගේමීමට ලක් කර අවශ්‍ය නිරද්ධීත ලබාදීම බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක සභාව (NACCD) හා ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන කළමනාකරණ ආයතන විසින් සිදු කරනු ඇත.
- 1.5 සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි හා පිළිගත් සායන මධ්‍යස්ථාන වලදී පමණක් සිදු කළ යුතු ය. මෙමගින් මහජනයට විධිමත් ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවක් සලසා දීම සඳහා අවශ්‍ය අවම පහසුකම් සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණ සායන මධ්‍යස්ථාන වල ඇති බවට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහතික කරනු ඇත.
- 1.6 ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවන් සලසනු ලබන සියලු පොදුගලික ප්‍රතිගෘහීකරණ සායන මධ්‍යස්ථාන, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ “ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන සඳහා වූ ප්‍රතිගෘහීකරණ සායන මධ්‍යස්ථාන” ලෙස ලියාපදිංචි විය යුතු අතර එම සායන මධ්‍යස්ථාන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් තීරද්ධීත ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවක් පවත්වාගත යුතුය. මෙම කාර්ය පොදුගලික වැවදා ආයතන ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත/පොදුගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාවට අනුව සිදු කළ යුතු ය.
- 1.7 ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවන් ලබා ගන්නා සියලුම පුරවැසියන් වෙත එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් ලබාදීම තුළින් විධිමත් ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවක් ලබාදීම තහවුරු කළ යුතුය.
- 1.8 එන්නත් ප්‍රවාහනය, ගබඩා කිරීම හා නික්ෂේපනය සිදු කරන තෙක් එන්නත් වල ශිත්‍යාමය නිසි පරිදි ආරක්ෂා කිරීමට සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාදායකයන් සහතික විය යුතු ය.
- 1.9 සියලුම හාවතා කළ එන්නත් කුපිටි, සිරින්ඡ සහ ප්‍රතිගෘහීකරණ ක්‍රියාවලියේදී එකතු වන සියලු නික්ෂේපණ අපද්‍රව්‍ය ජාතික පරිසර ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව සැකසු නික්ෂේපණ අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිතව බැහැර කිරීමේ ක්‍රියාවලියකට අනුව සිදු කළ යුතු ය.
- 1.10 එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවක් ලබා දීම උදෙසා ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහන මගින් සම්පාදිත නීති රීති, රෙගුලාසි සහ උපදෙස් මාලා (guidelines) වලට සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාදායකයන් අනුකූල විය යුතු ය.
- 1.11 සියලුම ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාදායකයින් ප්‍රතිගෘහීකරණය හා සම්බන්ධ සියලුම තොරතුරු ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහනට ලබාදීය යුතු ය.
- 1.12 අවදානමට ලක්විය හැකි සහ අධි අවදානම පොදුගල කාණ්ඩ අදාළ එන්නත් මගින් වලක්වා ගත හැකි රෝග වලට එරෙහිව ප්‍රමාණවත් ලෙස අවස්ථාවන්ට අනුකූලව ආරක්ෂා කරගත යුතු ය.
- 1.13 ආපදා අවස්ථා, වසංගත ආදි විශේෂ හඳුනීම් අවස්ථාවලදී, සුදුසු ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවාවන් කාලීනව ලබා දීම තුළින් අවදානමට ලක්වූ ජනතාව එන්නත් මගින් වලකා ගත හැකි රෝග වලින් ආරක්ෂා කරගත යුතු ය.
- 1.14 ආපදා හා වසංගත අවස්ථා වලදී පරිත්‍යාග ලෙස ලැබෙන සියලුම එන්නත් නිසි තත්ත්ව පරික්ෂා හා ලියාපදිංචි ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කළ යුතු ය.
- 1.15 සියලුම දේශීමා සංකුමණිකයන් රටෙහි විශේෂිත අවශ්‍යතාවයන් හා ජාත්‍යන්තර රෙගුලාසි වලට අනුකූලව අදාළ එන්නත් මගින් වලක්වා ගත හැකි රෝග වලට ගොදුරු වීමේ අවදානමින් ආරක්ෂා කරගත යුතු ය. මෙය බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක සභාවේ නිරද්ධීයට අනුකූලව සිදුවිය යුතු ය.
- 1.16 සුදුසු ප්‍රතිගෘහීකරණ සේවා ලබා දීම තුළින් අවදානම ඇති වාත්තිමය පොදුගල ක්‍රියාවලිම්, රිකියා ආශ්‍රිත එන්නත් මගින් වලක්වා ගත හැකි රෝග වලට ගොදුරු වීමේ අවදානමින් ආරක්ෂා කරගත යුතු ය. මෙය බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක සභාවේ නිරද්ධීයට අනුකූලව සිදුවිය යුතු ය.
- 1.17 ජාතික ප්‍රතිගෘහීකරණ වැඩිසටහනට, අදාළ සියලු පාර්ශවකරුවන් අතර සම්පූර්ණ සහයෝගීතාවය සහ සම්බන්ධතාවයක් පැවතිය යුතු ය.

- 1.18 ප්‍රතිගෙක්තිකරණ සේවාවන් සැපයීම හා සම්බන්ධ සියලු සේවාදායකයන් අපේක්ෂිත කාර්යය කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීම සඳහා සුදුසු නිපුණතාවයකින් යුත්ත විය යුතු ය.
  - 1.19 ජාතික ප්‍රතිගෙක්තිකරණ වැඩසටහනේ උපදෙස්වලට අනුකූලව සේවා සිදු කරන ප්‍රතිගෙක්තිකරණ සේවාදායකයින් එම ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ එන්නත් අතුරු ආබාධ සම්බන්ධයෙන් වගකිවපුතු නොවේ.
  - 1.20 සියලුම එන්නත් ප්‍රතිග්‍රාහකයින්ට දැනට පවත්නා විද්‍යාත්මක සාක්ෂි මත පදනම්ව වයසට අදාළ, නිවැරදි මාත්‍රාවෙන් යුතුව නිවැරදි තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් එන්නත් ලබා දීම සහතික කළ යුතු ය.
  - 1.21 එන්නත් වල එලදයීනාව, සුරක්ෂිතතාවය හා ගුණාත්මකභාවයට අදාළ තොරතුරු එන්නත් ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ට ලබාදීමට ප්‍රතිගෙක්තිකරණ සේවාදායකයින් සහතික විය යුතු ය.
  - 1.22 ප්‍රතිගෙක්තිකරණ ක්‍රියාවලිය තිසා යම් එන්නත් ප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් සඳාකාලික ආබාධිත තත්ත්වයකට හෝ මරණයට ගොදුරු වූ බවට සාධක සහිතව තහවුරු වූ අවස්ථාවකදී එම පුද්ගලයාගේ සුබජාධනය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රතිචාර ක්‍රමවේදයන් අනුව සිදු විය යුතු ය.
  - 1.23 අත්‍යිය ප්‍රතිගෙක්තිකරණය මගින් වලක්වාගත හැකි හා ප්‍රතිකාර කරනු ලබන රෝගී තත්ත්වයනට අවශ්‍ය ආරක්ෂිත හා ගුණාත්මක අත්‍යිය ප්‍රතිගෙක්තිකරණ මාශය වල පැවැත්ම සහතික කරනු ඇතු.

**අරමුණ 2 - එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත්**

මහජනතාවගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතාවයන්ට අදාළ වන පරිදි එලදායී සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් කළුපවත්නා හා සාධාරණ ලෙස හා විනිතය මින් ශ්‍රී ලංකාව එන්නත් මින් වළක්වා ගත හැකි රෝග විනින් තොර වූ රටක් බවට පත් කිරීම.

- 2.1 ජාතික ප්‍රතිඵලක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය හා පවත්වාගෙන යනු ලබන නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවා මගින් රට තුළ තත්ත්වයෙන් උසස්, කාර්යක්ෂම හා සුරක්ෂිත එන්නත් වල පැවැත්ම තහවුරු කරයි.

2.2 ජාතික ප්‍රතිඵලක්තිකරණ වැඩසටහනේ හාවිත කරන එන්නත් පිරිවැය එලදායීනාවයෙන් යුත්තේ විය යුතු ය.

2.3 එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් ජනතාවට මූලාශය වශයෙන් දියු හැකි ලෙස ලබා දෙන්නාවු පොදුගැලීක අංශයේ ප්‍රතිඵලක්තිකරණ සේවාවන්හි සම පැවැත්ම රජය මගින් පිළිගනු ලබන අතර එමගින් ප්‍රාථමික ප්‍රතිඵලක්තිකරණ සේවා අවස්ථාවන් සහතික කරනු ඇතේ.

2.4 ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය ලියාපදිංචියකින් තොරව කිසිදු එන්නතක් රට තුළ හාවිතා නොකළ යුතු ය.

2.5 ඕනෑම එන්නතක ලියාපදිංචිය මහජනතාවගේ සුහැසුදීය උදෙසා සිදුවිය යුතු ය. රාජ්‍ය හා පොදුගැලීක අංශයේ හාවිතා වන ඕනෑම නව එන්නතක හෝ එන්නත් සංයෝගයක ලියාපදිංචිය, බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදෙශක කම්ටුවේ නිරදේශයට අනුව ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය මගින් සම්පාදිත පටිපාටියනට අනුකූලව සිදු විය යුතු ය.

2.6 අන්තර්ජාතික ගෝ රාජ්‍ය නොවන සංවාධාන මගින් ප්‍රදානය කරනු ලබන හෝ සපයනු ලබන සියලුම එන්නත් ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය වේ.

2.7 රාජ්‍ය අංශයේ හාවිතා කරනු ලබන සියලුම එන්නත් දැනට පවතින විද්‍යාත්මක තොරතුරු මත පදනම්ව ඒවායේ සුරක්ෂිතභාවය හා ප්‍රමිතියට නිසි අවධානය යොමු කරමින් රජයේ සම්මත සැපයුම් ක්‍රියාපදිංචි සුරක්ෂිත හාවය හා ප්‍රමිතියට නිසි අවධානය යොමු කරමින් ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය අනුමැතිය ලත් එන්නත් ලියාපදිංචි ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කළ යුතු ය.

2.8 පොදුගැලීක අංශයේ හාවිතා වන සියලුම එන්නත් ඒවායේ සුරක්ෂිත හාවය හා ප්‍රමිතියට නිසි අවධානය යොමු කරමින් ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය අනුමැතිය ලත් එන්නත් ලියාපදිංචි ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කළ යුතු ය.

2.9 සියලුම ප්‍රතිඵලක්තිකරණ සේවා සපයන්නන් ජාතික ප්‍රතිඵලක්තිකරණ වැඩසටහනේ අන්තර්ගත සියලුම එන්නත්, බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදෙශක කම්ටුවේ අනුමැතිය ලත් එන්නත් ලබාදීම් කාලසටහනට අනුව ලබාදිය යුතු ය.

2.10 හාවිතා කරනු ලබන එන්නත් වල එලදායීතාවය, සුරක්ෂිතභාවය හා ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම පිණිස, අපනායනයේ සිට සේවා සැපයුම දක්වා එන්නත් වල දිනදාමය පවත්වා ගැනීමට රාජ්‍ය හා පොදුගැලීක අංශ ආයතන යන දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු කළ යුතු ය. රාජ්‍ය හා පොදුගැලීක අංශයේ ප්‍රතිඵලක්තිකරණ සේවාවන් සපයන ආයතන වල දිනදාමය පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව, ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය හා ප්‍රතිඵලක්තිකරණ වැඩසටහන කළමනාකරණ ආයතනය විසින් අධික්ෂණයට හා ඇගයීමට ලක් කෙරෙනු ඇතේ.

2.11 එන්නත් නිසා ඇතිවිය හැකි අවදානම් තත්ත්වයන් හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ තොරතුරු එන්නත් ප්‍රතිග්‍රහකයාට ලබාදීමට ප්‍රතිඵලක්තිකරණ සේවා සපයන්නන් සහතික විය යුතු ය. මෙසේ ලබා දෙන අදාළ තොරතුරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ එකතුත්වය මත සිදුවිය යුතු ය.

2.12 කල් ඉකන්තු හා දේශීං සහගත එන්නත් බැහැර කිරීම, ජාතික පරිසර ප්‍රතිපත්තිය හා මිංඡ නියාමන අධිකාරීය පනතට අනුකූලව සැකසු වෙදුෂමය අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂාකාරීව බැහැර කිරීමේ ක්‍රියාවලියකට අනුකූලව සිදු කළ යුතු ය.

2.13 ජාතික මිංඡ නියාමන අධිකාරීය, ජාතික තත්ත්ව පාලන රසායනාගාරය (වෙළදු ප්‍රදේශනායනතාය) සහ ප්‍රතිඵලක්තිකරණ වැඩසටහන කළමනාකරණ ආයතනය (වසංගත රෝග විද්‍යා අංශය) මගින් සිදුකරන ආවේක්ෂණය, අධික්ෂණය හා ඇගයීම මගින් එන්නත් වල එලදායීතාවය, සුරක්ෂිතභාවය හා ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කරනු ඇතේ.

### අරමුණ 3 - නව එන්නත් හඳුන්වා දීම

තරකාන්තිවත හා විද්‍යාත්මක සාධක මත පදනම්ව නව එන්නත් හඳුන්වා දීම සහතික කිරීම.

- 3.1 රටෙහි පවතින එන්නත් මගින් ව්‍යුහාත්මක ගත හැකි රෝග වල වසංගතවේදය අධ්‍යයනය කර ලබා ගන්නා විද්‍යාත්මක සාධක මත හා කළුපිය හා ගෝලීය අවශ්‍යතාවයන් පදනම්ව ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන කළුන් කළට සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කළ යුතු ය.
- 3.2 ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනට නව එන්නත් හඳුන්වාදීම සහ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ වෙනස්කම් සිදුකළ යුත්තේ විද්‍යාත්මක සාක්ෂි පදනම් කරගෙනය.
- 3.3 නව එන්නත් හඳුන්වා දීම හා සම්බන්ධ සියලුම පර්යේෂණ කටයුතු විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන්ට අනුව, සම්මත සායනික පුරුදු හා සම්මත ආචාර්යරාම ක්‍රියාවලිය (ethical clearance process) (සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලත් ආචාර්යරාම කමිටුවක් හරහා) අනුකූලව සිදුකළ යුතු අතර එම පර්යේෂණ වාර්තා නිසියාකාරව හා කාලීනව අදාළ පාර්ශවකරුවන් අතර බෙදා හැරිය යුතු ය. මේ අමතරව සියලුම එන්නත් වලට අදාළ සායනික පර්යේෂණ ජාතික මාශය තියාමන අධිකාරීයේ අනුමැතිය ඇතිව සිදු කළ යුතු ය.
- 3.4 එන්නත් සම්බන්ධ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ වැදගත් අංශයක් වනු ඇතේ.
- 3.5 එන්නත් සම්බන්ධ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළින්, ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනට අවශ්‍ය පිරිවැය එලදායිකාවයෙන් යුත් ආරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් රට්තුවම නිපදවීම පිළිබඳව නිසි අවධානය යොමු කරනු ඇතේ.

### අරමුණ 4 - ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාවලට නැංවීම

මනා අධික්ෂණය, ඇගයීම, තොරතුරු කළමනාකරණය හා ප්‍රතිශක්තිකරණ ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ මත පදනම්ව සියලු සේවාදායකයන් විසින් ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාවලට නැංවීම සහතික කිරීම.

- 4.1 ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන කාර්යක්ෂම ලෙස අධික්ෂණය හා ඇගයීම සිදුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනට ලබාදීමට සියලු ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවාදායකයන් කටයුතු කළ යුතු ය.
- 4.2 සියලුම සෞඛ්‍ය සේවාදායකයින් විසින් එන්නත් වලින් ඇතිවිය හැකි අතුරු ආචාර්යරාම වලට ලක්ෂු රෝගීන් හා එන්නත් වලින් වලක්වා ගත හැකි රෝගවලට ලක්වී යැයි සායනිකව සැක කළ රෝගීන් පිළිබඳ තොරතුරු අදාළ උපදෙස් වලට අනුකූලව ජාතික රෝග ආවේක්ෂණ පද්ධතිය හරහා ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනට දැනුම් දිය යුතු ය.
- 4.3 ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන මගින් ප්‍රතිශක්තිකරණයෙන් පසුව වාර්තා වන සියලුම බරපතල අතුරු ආචාර්යරාම විමර්ශනය කරනු ලැබේ. තවද එමගින් ජාතික රෝග ආවේක්ෂණ පද්ධතිය හරහා වාර්තා වන සායනිකව තහවුරු කළ එන්නත් මගින් වලක්වා ගත හැකි සියලු රෝග ආවේක්ෂණය වලට ලක් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ඇතේ.
- 4.4 ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රගතිය අදාළ බලධාරීන් විසින් අධික්ෂණයට හා ඇගයීමට ලක් කරනු ඇතේ.
- 4.5 තනි පුද්ගලයෙකුට, පුද්ගල කාණ්ඩවලට හෝ සේවාදායකයින්ට බලපාන ප්‍රතිශක්තිකරණයට අදාළ තොරතුරු වල රහස්‍යභාවය සැම මට්ටමක්දීම ආරක්ෂා කර ගැනීම සහතික කරනු ඇතේ.
- 4.6 එන්නත් හා සම්බන්ධ සියලුම පර්යේෂණ විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන්ට අනුව, සම්මත සහ සායනික පුරුදු හා සම්මත ආචාර්යරාම (ethical clearance process) මත පදනම් විය යුතු අතර එම පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල නිසියාකාරව හා කාලීනව අදාළ පාර්ශවකරුවන් අතර බෙදා හැරිය යුතු ය.
- 4.7 ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන හා සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේදී විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල, ප්‍රතිශක්තිකරණයෙන් පසුව ඇතිවන අතුරු ආචාර්යරාම විමර්ශනය දත්ත, පසු බලපාන දත්ත හා එන්නත් මගින් වලක්වා ගත හැකි රෝග පිළිබඳ ආවේක්ෂණ දත්ත අදාළ පාර්ශවකරුවන් අතර ප්‍රාග්ධනයට ගත යුතු ය.

### අරමුණ 5 - මුළුමය ස්ථාවරත්වය

ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මුළුමය ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම

- 5.1 ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මුළුමය ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගෙන යාමට ශ්‍රී ලංකා රජය බැඳී සිටියි. එලදායී, සුරක්ෂිත හා ගුණාත්මක එන්නත් සහ අනෙකුත් සැපයුම් (logistics) කාලීන ලෙස සැපයීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුළුමය ප්‍රතිඵාන ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් සලසා දෙනු ඇතේ.
- 5.2 ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මුළුමය ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම පිණිස ජාතික අයවැයයෙන් ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන සඳහාම වෙන්වූ මුළුමය ප්‍රතිඵාන වෙන්කරනු ඇතේ. ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් මෙසේ වෙන් කරනු ලබන මුළුමය ප්‍රතිඵාන වාර්ශිකව සමාලෝචනයට ලක් කරනු ඇතේ.

- 5.3 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහනේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පළාත් මට්ටම් ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩපිළිවෙළ අපේක්ෂිත මට්ටම් තියාත්මක වීම තහවුරු කිරීම සඳහා සියලු පළාත් බලධාරීන් විසින් අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන හා සම්පත් ප්‍රමාණවත්ව හා කාලීනව සූපයෙන බවට තහවුරු කරනු ඇත.
- 5.4 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහන හා එහි අරමුණු වලට අනුකූලව එම වැඩසටහන තව දුරටත් ගක්තිමත් කිරීම සඳහා මුද්‍රාව ආධාර ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව රඟය විසින් සොයා බලනු ඇත.
- 5.5 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහනේ මූල්‍ය සේරාවරත්වය නිරතුරුවම අධික්ෂණය කිරීම සඳහා වූ යාන්ත්‍රණයක් සකසනු ඇත.

#### **අරමුණු 6 - උද්දේශනය හා ප්‍රවර්ධනය**

ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහනේ නිත්‍යානුකූල හාවය, ප්‍රවර්ධනය, දුනුවත් බව හා සුරක්ෂිත හාවය තහවුරු කිරීම.

- 6.1 එන්නත් හා ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණය සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ජනතාවට ඇති අයිතිය පිළිගනු ඇත.
- 6.2 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහනට අදාළ එන්නත් මගින් ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ සිදු කිරීමේ වැදගත්කම ප්‍රතිලාභ හා වයසට අනුකූල ලෙස ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණය සිදුකිරීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව ප්‍රජාවගේ දුනුවත්හාවය ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු ය.
- 6.3 සියලුම සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධති (රාජ්‍ය, පෙෂළුගලික, බටහිර, දේශීය සහ අනෙකුත්) ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහන ප්‍රවර්ධනයට, ආරක්ෂා කිරීමට හා ආධාර කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- 6.4 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහන හා ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉහත සියලුම සෞඛ්‍ය සහයන්නන්ගේ හැකියාව ගොඩනැගීම දිගිමත් කරනු ලැබේ.
- 6.5 සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාවට නාවත්‍රා ලබන ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහන ප්‍රවර්ධනය, ආරක්ෂා කිරීම හා ආධාර කිරීම උදෙසා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය, මාධ්‍ය ආයතන, ප්‍රජා සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, අන්තර්ජාතික සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන් සහ අනෙකුත් අදාළ සංවිධාන මගින් සිදුකරන වැදගත් කාර්යාලය රජය විසින් පිළිගනු ලැබේ.
- 6.6 පාසල් හා පෙර පාසල් ද ඇතුළත්ව සියලුම අධ්‍යාපන ආයතනවල බලධාරී (රාජ්‍ය හා පොදුගලික යන දෙපාර්ශවයම) ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහනේ ක්‍රියාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා ආධාර කිරීම සිදුකරනු ඇත. පාසල් වලට ඇතුළත් කිරීමේ දි දැරුවන්ගේ එන්නතකරණ තත්ත්වය ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර හඳුනාගත් එන්නත් අසම්පූර්ණතා සපුරාලනු ඇත.
- 6.7 ජනතාවගේ සුහළසිද්ධිය උදෙසා, ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණය සම්බන්ධ සියලුම කාරණා තරකාන්වීතව හා වගකීමෙන් යුත්තා කිරීම දෙරෙයමත් කිරීම පිණිස මාධ්‍ය සංවිධාන සමග සංවාද නිරතුවට ඇති කරගනු ඇත.
- 6.8 එන්නත් සැපුළුම්කරුවන් හා සේවා සහයන්නන් සියලුම එන්නත් හා ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ සේවා ප්‍රවර්ධන කිරීමේදී ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ වැඩසටහන ආරක්ෂා කිරීම හා ආධාර දීම සහතික කිරීම සඳහා පිළිගත් එන්නත් වෙළඳ ආවාරධරීම වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු ය.

#### **අරමුණ 7 - ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම**

සියලු පාර්ශවකරුවන් ඇතුළත්ව ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ඉතාමත් විධිමත් ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම හා ගුණාත්මක ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ සේවාවක් ලබා දීම සඳහා ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ සේවාදායකයින් ප්‍රහුණු කිරීම

- 7.1 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජාතික සෞඛ්‍ය සියලුම ප්‍රතිපත්තියේ අනිමතාර්ථ, අරමුණු රාමුව තුළ ක්‍රියාවට නාවත්‍රා ඇත.
- 7.2 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නාවත්‍රා ලබන්නේ ක්‍රමෝපායික සැලැස්මක් හරහා ය.
- 7.3 පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් සම්මත තෙනික රාමුවක් තුළ ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම ගක්තිමත් කරගනු ඇත.
- 7.4 ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම, අධික්ෂණය හා ඇගයීම සඳහා නිසි බලධරයා වන්නේ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්තුමාය. ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීමේදී බෝවන රෝග සඳහා වන ජාතික උපදේශක කමිටුවේ අදහස් විමසා උපදෙස් ලබා ගැනීම සිදු කරනු ඇත.
- 7.5 පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා බලධාරීන් විසින් තම පළාත් වල ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාමේදී ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තියට හා ක්‍රමෝපායික සැලැස්මට අනුගත විය යුතු ය.
- 7.6 මහජන පදු සෞඛ්‍ය සේවාව මගින් එන්නත් මගින් වැනි වැනි රෝග පාලනය කර ගැනීමේ කටයුතු වල නිරත විමේදී ජාතික ප්‍රතිග්‍රන්ථිකරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුගත විය යුතු ය.

- 7.7 ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය හා කුමෝපාය සැලැස්ම ජාතික හා පළාත් සෞඛ්‍ය බලධාරී විසින් ක්‍රියාවට තැබෙනු ඇත. තවද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට තැබීම රජයේ විවිධ අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය හා පොදුගලික ආයතන හා ජාතික හා අන්තර්ජාතික සංවිධානයන් අතර මනා සම්බන්ධීකරණයෙන් හා සහයෝගයෙන් යුතුව සිදු කෙරෙනු ඇත.
- 7.8 ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම එලදායී අධික්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් මගින් නිරන්තර අධික්ෂණයට හා සමාලෝචනය කිරීමට ලක් කරනු ඇත. ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා අධික්ෂණ තිර්ණායක සැකසෙනු ලැබෙන අතර එමගින් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය අධික්ෂණය කෙරෙනු ඇත.
- 7.9 ජාතික ප්‍රතිගක්තිකරණ ප්‍රතිපත්තිය කළින් කළට සමාලෝචනය කෙරෙනු ලබන අතර එය ජාතික හා මහජන සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි කෙරෙනු ඇත.